

UMHVØRVIS- OG VINNUMÁLARÁÐIÐ

Advokatvirkið
Att: Sigmund Poulsen

Tórshavn, tann 20. januar 2021
J.nr.: 20/01970
At tilskila í svari
Viðgjørt: ABD
Tygara skriv:

Viðvíkjandi kæru um avgerð hjá Sjóvinnustýrinum

Við skrivi, dagfest 25. mai 2020, kærir Starvsmannafelagið vegna lim felagsins, [redacted] (kærarin), avgerðir hjá Sjóvinnustýrinum um arbeiðs- og lønarviðurskifti hansara.

Avgerð:

Uttanríkis- og vinnumálaráðið hevur avgjört at geva kæraranum viðhald í

- At kærarin hevði rætt til samsýning fyri vaktina, sum hann sambært vaktarskipanini átti at hava, meðan hann var sjúkur.
- At kærarin átti at fáa vaktina, sum hann skuldi hava sambært vaktarskipanini, tá hann kom aftur til arbeiðis aftaná sjúkralegu.

Uttanríkis- og Vinnumálaráðið gevur ikki kæraranum viðhald í, at Sjóvinnustýrið ikki kundi broyta vaktarskipanina mitt í árinum á slíkan hátt, sum hetta varð framt á vári 2020.

Niðanfyri er málsgongdin nærri lýst, og hvørji sjónarmið Uttanríkis- og vinnumálaráðið serliga hevur lagt dent á í sambandi við avgerðina.

Málslýsing:

Kærarin var frá 21. februar 2020 til 6. apríl 2020 sjúkrameldaður frá starvinum á Sjóvinnustýrinum. Sambært vaktarskipan, sum varð send út 2. januar 2020, átti kærarin at hava tilkallivakt í tíðini, meðan hann var sjúkrameldaður.

Kærarin kom aftur til arbeiðis tann 6. apríl 2020, og eftir vaktarskipanini skuldi hann hava tilkallivakt í somu viku. Fýra dagar áðrenn, hann kom aftur til arbeiðis, komu boð frá leiðaranum um, at leiðarin sjálvur ynskti at taka vaktina, so kærarin kundi koma lagaliga aftur til arbeiðis.

Leiðslan tók avgerð um at broyta vaktarskipanina fyri 2020 soleiðis, at nú skuldu 6 persónar ganga vakt og ikki 5, sum áður fráboðað í byrjanini av árinum. Hetta hevði við sær, at teir 5 persónarnir, sum vóru í vaktarskipanini, nú fingi færri vaktir í 2020. Leiðarin boðaði munnliga frá broytingini tann 31. mars 2020, og formliga varð broytingin sett í verk tann 1. mai 2020, tá nýtt vaktarskema fyri 2020 varð sent starvsfólkunum.

Kæran

Ítøkiliga kærir Starvsmannafelagið við skrivinum, dagfest 25. mai 2020, um hesar trýggjar avgerðirnar:

1. Avgerðina um at sýta fyri at gjalda kæraranum viðbót fyri tilkallivakt, sum hann var vaktarsettur fyri í tíðarskeiðinum 21. febr. 2020- 6. apr. 2021, tá hann var sjúkur.

UMHVØRVIS- OG VINNUMÁLARÁÐIÐ

2. Avgerðina um at taka kæraran av tilkallivakt, sum hann annars var vaktarsettur til í viku 15, hóast hann var komin aftur til arbeiðis aftaná at hava verið frá arbeiði vegna sjúku.
3. Avgerð, sum varð tikin við stuttum skotbrái, um at broyta vaktarskipanina, so talið av starvsfólkum í vaktarskipanini fór frá 5 og uppá 6.

Í kæruni verður ítøkiliga grundgivið fyri einstøku kærupunktunum, og heitt verður á Umhvørvis- og vinnumálaráðið um

Ad. 1) at, áleggja Sjóvinnustýrinum at gjalda kæraranum løn fyri tilkallivakt undir sjúku í viku 10. Sum grundgeving fyri hesum verður gjørt galdandi, at kærarin er settur sum starvsmaður, og hevur hann tí sambært § 7, stk. 1 í sáttmálanum millum Starvsmannafelagið og Fíggjarmálaráðið og sambært § 5, stk. 1 í starvsmannalógini rætt til løn undir sjúku. Ført verður fram, at kærarin hevur rætt til sína “vanligu løn”, tá hann er sjúkur, og at hetta merkir ta lønina, sum hann vildi fingið, um hann ikki var sjúkur. Løn fyri tillkallivakt hevur regluliga og leingi verið ein fastur partur av teirri vanligu samlaðu mánaðarlønini, og hevur ikki bert verið ein viðfáningur. Gjört verður galdandi, at talan er um ein “fast páregnelig løndel”. Víst verður til pkt. 4.11 í vegleiðingini hjá Fíggjarmálaráðnum um sjúku og CIR nr. 9600 af 06/12/2011 frá Finansministeriet.

Ad. 2) at áleggja Sjóvinnustýrinum at gjalda kæraranum løn fyri tilkallivakt í viku 15. Kærarin ynskti ikki at vera frítikin fyri vaktina, og gjörði hann deildarleiðaran varugan við, at hann ynskti at hava vaktina hesa vikuna, sum ásett í vaktarætlanini, men deildarleiðarin helt fast um, at kærarin ikki skuldi hava vaktina hesa vikuna. Víst verður á, at tað ikki er hent áður á stovninum, at ein vakt er tikin frá einum sýnsmanni. Gjört verður galdandi, at ein broyting í slíkari áralangari praksis skal fráboðast við uppsagnarfrestini ella einari hóskandi freist, og at talan er um eina fyrisitingarlaga avgerð. Arbeiðsgevarin átti at grundgivið fyri avgerðini og at hoyrt kæraran, áðrenn hann varð tikin av vaktini.

Ad. 3) at áleggja Sjóvinnustýrinum at viðgera broytingarnar í vaktarskipanini eftir fyrisitingarligum reglum, og í minsta lagi grundgeva fyri broytingini og fráboða broytingina við eini rímuligari freist. Ført verður fram, at tað er ein munandi starvsbroyting, at vaktarskipanin verður víðkað, tí talan er í miðal um eina lækking í mánaðarlønini á uml. 1000 kr. um mánaðin. Í ítøkiliga málinum stavar lønarlækkingin frá einari broyting í arbeiðstíðini. Gjört verður galdandi, at ein slík broyting eigur at fráboðast við uppsagnarfrestini ella í minsta lagi við einari rímuligari freist, ið er ein freist á 3 mánaðir. Víst verður aftur, at tað hevur verið skiftandi tal av starvsfólkum í vaktarskipanini gjøgnum árin, sum leiðslan á Sjóvinnustýrinum heldur uppá. Ført verður fram, at tað ikki síðani 2013 hava verið fleiri enn 5 persónar í vaktarskipanini, og at leiðslan í hesi 7 árin ongantíð einsæris hevur broytt í vaktarskipanini. Tó verður í kæruni víst á, at tann 1. januar 2019 kom tað 5. starvsfólkið í vaktarskipanina aftaná eitt tíðarskeið við einans 4 starvsfólkum í skipanini. Hetta hendi tó ikki fyrr enn 7 mánaðir eftir, at viðkomandi var byrjaður í starvinum. Víst verður á, at tað varð nevnt, tá vaktarskipanin fyri 2020 varð send út, at nýggi deildarleiðarin møguliga fór at verða partur í vaktarskipanini seinni út á árið. Tað varð greitt fráboðað á starvsfólkafundi tann 31. mars 2020, at vaktartoymið skuldi víðkast frá 5 til 6 starvsfólk, tvs. í viku áðrenn nýggja vaktarskipanin reelt varð sett í verk.

Viðmerkingar Sjóvinnustýrisins í skrivi, dagfest 9. juli 2020

Sjóvinnustýrið greiðir frá, at síðani 2014 hava ymiskar vaktarskipanir verið á stovninum, og núgaldandi vaktarskipan hevur verið síðani 2017. Starvsfólkini fáa samsýning eftir § 25 í sáttmálanum millum Starvsmannafelagið og Fíggjarmálaráðið, tá tey eru á vakt.

Av teimum seks starvsfólkunum, sum í dag manna vaktina, eru trý sett eftir sáttmálanum millum Starvsmannafelagið og Fíggjarmálaráðið, meðan hini trý eru sett eftir øðrum sáttmálum á arbeiðsmarknaðinum.

Vaktargjaldið er ikki ein fastur partur av lønini, men verður tað flutt starvsfólkunum sambært serstakari fráboðan, harav tað framgongur, hvørjar tímar/dagar starvsfólkið hevur havt vakt. Talan er sostatt ikki um eitt gjald, sum starvsfólk fáa útgoldið hvønn mánað.

Skipanin hevur verið soleiðis, at um eitt starvsfólk hevur borið seg undan at hava vakt vegna sjúku ella annað, er vaktin flutt til eitt annað starvsfólk. Einku starvsfólk hevur áður fingið vaktargjald undir sjúku.

Síðani verandi vaktarskipan varð sett í verk eru starvsfólkini, sum verða samsýnt eftir § 25 í sáttmálanum millum Starvsmannafelagið og Fíggjarmálaráðið, blivin umflokkað soleiðis, at tey nú eru serfrøðingar III.

Til ítakiligi kærupunktini hevur Sjóvinnustýrið hesar viðmerkingar:

Ad. 1) Vaktarskipanin hevur í útgangsstøði verið lögð fyri eitt ár í senn, tó hevur tað staðið starvsfólkunum frítt at byta vaktinar millum sín. Kærarin hevði avtalað við ein starvsfelaga, at hann skuldi taka vaktina hjá kæraranum í vikuni, tá kærarin varð sjúkur, meðan kærarin skuldi taka vaktina hjá starvsfelaganum 4 vikur seinni. Slík umbýti eru púra vanlig. Um hugt verður eftir vaktarskipanini fyri 2019, so hevði kærarin einans 8 av teimum 11 vaktunum, sum hann skuldi hava sambært upprunaligu vaktarskipanini. Tá starvsfólkini fara í summarfrí er tað vanligt, at eitt annað starvsfólk tekur vaktina ella, at leiðarin tekur fleiri vaktir á rað í summarfrítíðini. Tað hevur ikki verið praksis, at starvsfólkini hava boðað leiðsluni frá umbýti av vaktum. Av tí, at vaktargjaldið ongantíð er goldið út sjálvvirkandi saman við vanligu lønini, men einans sambært serstakari fráboðan, hevur Sjóvinnustýrið ongantíð roknað vaktargjaldið fyri at vera vanligur og fastur partur av lønini. Vísandi hertil hevur Sjóvinnustýrið heldur ongantíð rindað vaktargjald í sambandi við sjúku.

Ad. 2 og 3) Øll starvsfólk, sum hava ynskt tað, hava luttið í vaktarskipanini. Talið av starvsfólkum, sum hava luttið í vaktarskipanini, hevur verið skiftandi og ligið millum 4 og 7 starvsfólk. Broytingar í talinum av teimum, sum luttaka í vaktarskipanini, hevur ongantíð verið fráboðað við freist. Aftaná, at nýggjur leiðari varð settur á sýnsdeildini í februar 2020 blivu starvsfólkini kunnað um, at hesin fór at gerast partur í vaktarskipanini. Tað bleiv hann fyrst í apríl 2020 t.e. uml. tveir mánaðir eftir, at hann varð settur í starv. Siðvenja hevur sostatt verið at broyta vaktarskipanina eftir tørvi, og hetta er ikki gjørt við freist áður.

At enda sigur Sjóvinnustýrið, at tað ongantíð hevur framgingið av lýsingini eftir sýnsfólki, at tey eru fevnd av vaktarskipan, einki framgongur av setanarbrævinum um hetta og heldur ikki framgekk nakað av skrivinum, sum kærarin og ein starvsfelagi sendu Starvsmannafelagnum í 2018, tá søkt varð um umflokking.

Sjóvinnustýrið heldur tí fast um,

- At kærarin ekki átti at fáa vaktargjald fyrri vaktina, sum hann var vaktarsettur til, tá hann var sjúkur,
- at Sjóvinnustýrið hevði rætt til at broyta vaktarskipanina til eisini at fevna um tað 6. starvsfólkið, og
- at krav ikki kundi setast um, at hetta skuldi gerast við freist.

Skrivið frá Sjóvinnustýrinum, dagfest 9. juli 2020, varð hereftir sent Starvsmannafelagnum til ummælis.

Viðmerkingar kærarans í skrivi, dagfest 7. august 2020

Í skrivinum verður m.a. víst á, at rætturin til løn undir sjúku er ásettur í sáttmála og starvsmannalóg, og at rætturin ikki kann frávikjast til ófyrimums fyrri starvsmannin, sbr. § 20 í starvsmannalógini. Víst verður til avgerð hjá hægstarætti, UfR 1976, s. 528. Gjört verður vart við, at tað ikki ber til at samanbera løn undir feriu við løn undir sjúku, tí tað kann verða tikið hædd fyrri feriu, tá vaktarskipan verður lögð frá ársbyrjan.

Ført verður fram, at tað er óviðkomandi fyrri málið, at sýnsmenninir vóru umflokkaðir í 2019, tí avtalan frá 2017 um tilkallivakt var ikki tikin upp sum partur av málinum um umflokking í 2019.

Víst verður á, at tá vaktarskipanin verður broytt mitt í árinum kann leiðslan ikki gera hetta av sínum eintingum mitt í einum vaktarári við einum óvanliga stuttum skotbrái. Tá vaktarskipanin er lögð bindir tað í prinsippinum partarnar. Leiðslurættur arbeiðsgevarans loyvir, at broytingar verða gjørdar í vaktarskipanini mitt í árinum, um neyðugar og sakligar orsøkir eru til tess, men í slíkum føri er krav um eina rímliga freist.

Kærari er ikki samdur við Sjóvinnustýrinum í, hvussu vaktarskipanin hevur verið umsitin ígjøgnum árin, og vísir á ítøkilig pkt., har kærari ikki er samdur í frágreiðing Sjóvinnustýrisins um, hvussu vaktarskipanin hevur verið umsitin.

Skrivið frá kæraranum, dagfest 7. august 2020, varð hereftir sent Sjóvinnustýrinum til ummælis.

Viðmerkingar Sjóvinnustýrisins í telduposti tann 24. august 2020.

Víst verður á, at vaktarskipanin á Sjóvinnustýrinum er ein liðilig skipan, sum ikki er sambærilig við stírvnu vaktarskipanina, sum er lýst í UfR 1976, s. 528.

Gjört verður m.a. galdandi, at vaktarskipanin á Sjóvinnustýrinum verður sett leiðbeinandi fyrst í árinum fyrri eitt ár í senn. Skipanin er liðilig, og gjaldið fyrri vakt verður bert goldið eftir serstøkum skjali, ið prógvar, at viðkomandi hevur rætt til vaktargjald eftir, at vaktin er hildin.

Viðmerkingar kærarans í telduposti tann 11. september 2020

Kærari heldur fast um, at vaktarskipanin er fastlögð fyrri eitt ár í senn, at hon er ein týðandi partur av vanligu inntøkuni hjá starvsfólkunum við tað, at vaktirnar eru regluligar, og talan er um eina støðuga inntøku, og at broytingar í fastlögdu vaktarskipanini eru altíð gjørdar millum starvsfólkini sjálvi.

Viðmerkingar Umhvørvis- og vinnumálaráðsins til kærumálið

Starv kærarans sum skipaeftirlitsmaður á Sjóvinnustýrinum er fevnt av løgtingslóg nr. 13 frá 20. mars 1958 um starvsmenn, og setanarviðurskiftini eru eftir sáttmálanum millum Starvsmannafelagið og Fíggjarmálaráðið. Starvið er flokkað sum serfrøðingur III.

Sjóvinnustýrið hevur skipað eina tilkallivakt, og fyri luttøku í vaktarskipanini verður samsýnt eftir § 25 í sáttmálanum millum Starvsmannafelagið og Fíggjarmálaráðið.

Ad. 1. Sambært § 5, stk. 1 í starvsmannalógini og sambært § 7, stk. 1 í sáttmálanum er sjúka at meta sum lógligt forfall, og starvsmaður fær løn undir sjúku. Tað er ikki staðiliga ásett í starvsmannalógini ella í sáttmálanum, hvat løn undir sjúku ítøkiliga fevnir um, men í viðmerkingunum til § 5, stk. 1 í dansku starvsmannalógini (funktionærloven - Karnov) stendur:

Sygelønnen andrager som udgangspunkt vederlaget for den arbejdsydelse, som funktionæren efter ansættelsesvilkårene var antaget til fast at udføre, jf. U 1988 26 H, se også U 1990 39 H og U 1990 43 H (dissens). Derimod fortabes retten til betaling for konkret aftalt merarbejde, hvis funktionæren grundet sygdom bliver ude af stand til at udføre dette, jf. U 1986 179 H og U 1986 181 H (dissens). I sygelønnen indgår sædvanlige løntillæg, se U 1976 528 H...

Fyri at koma tí nærri, hvat er galdandi, er viðkomandi at hyggja eftir vegleiðing frá Fíggjarmálaráðnum, vegleiðing frá Finansministeriet og eftir rættarpraksis.

Sambært rættarpraksis svarar lønarkravið undir sjúku til viðurgjaldið fyri tað arbeiði, sum starvsfólkið fast er sett til at útinna.

Í kap. 4.11 í vegleiðing um løn undir sjúku frá Lønardeildini í Fíggjarmálaráðnum, dagfest 11.02.2009, stendur, at starvsmaður hevur rætt til sína *vanligu løn* undir sjúku. Treytirnar fyri, at viðbøtur eru at meta sum *vanligur partur av lønini*, eru:

- *arbeiðið hjá starvsmanni skal vera uttan fyri vanliga arbeiðstíð ella hava ávísan ampa við sær, t.d. arbeiði í skiftandi vaktum*
- *starvsmaður skal í setanarbrævinum vera settur til tílíkt arbeiði og í roynd og veru útinna hetta arbeiðið*

ella

- *at starvsmaðurin regluliga leingi hevur fingið samsýning fyri arbeiði, sum eina støðugt væntandi lønarviðbót*
- *regluliga merkir, at starvsmaður hevur útint arbeiðið í minsta lagi eitt hálvt ár við einum sovorðnum støðufesti, at hann hevur væntað sær samsýning fyri tað, sum ein fastan part av sínari løn.*

Ein fóst vaktarskipan er dømi um skipan, ið lýkur treytirnar, sum nevndar eru omanfyri. Annaðhvørt, tí hann er settur til slíkt arbeiði ella hevur arbeitt soleiðis í minsta lagi í hálvt ár.

Í CIR nr. 9600 af 06/12/2011 om beregning af løn under betalt fravær frá danska Finansministeriet stendur:

Som nævnt i pkt. 2 indgår de variable løndele kun i beregningen af den 'normale' løn, hvis de for den pågældende medarbejder har karakter af en fast påregnelig løndel. Kravet om fast påregnelighed anses for opfyldt, hvis en af følgende betingelser er opfyldt:

- 1. Den ansatte er ifølge sit ansættelsesbevis udtrykkeligt ansat til tjeneste, for hvilken der optjenes arbejdstidsbestemte tillæg mv., arbejdsbestemte tillæg, vagt- eller rådighedsvagtillæg, og arbejder i praksis i overensstemmelse hermed.*
- 2. Den ansatte har regelmæssigt gennem længere tid (normalt mindst ½ år) rent faktisk udført sådan tjeneste.*

Sambært setanarbrævinum hjá kæraranum er arbeidstíðin 39 tímar um vikuna. Einkí stendur í setanarbrævinum ella í lýsingini eftir skipaefirlitsmonnum, at kærarin skal luttaka í einari vaktarskipan. Sambært viðmerkingum frá Sjóvinnustýrinum er tað heldur ikki eitt krav, at einstøku skipaefirlitsmenninir luttaka í vaktarskipanini. Hinvegin ber til at staðfesta, at vaktarskipanin hevur verið í gildi í nógv ár, og í 2017 var ein avtala gjørd millum Starvsmannafelagið og Fíggjarmálaráðið um samsýning fyri vaktina. Praksis hevur verið, at leiðslan í byrjanini av árinum gevur eina vaktarskipan út, sum er galdandi fyri alt árið, har tey starvsfólk, sum eru partur í vaktarskipanini, standa til regluliga at hava vakt. Frávik verða tó gjørd frá vaktarskipanini í sambandi við feriu ella, tá starvsfólk býta um vakt. Kærarin hevur sambært skjølunum í málinum gjøgnum fleiri ár støðugt verið partur í vaktarskipanini. Síðani 2017 hevur kærarin regluliga verið á vakt og fingið løn fyri tað regluliga. At meta útfrá útskrift úr lønarskipanini hevur kærarin verið á vakt 10 ferðir í 2018 og 8 ella 9 ferðir í 2019.

Umhvørvis- og vinnumálaráðið metir, at kærarin hevur luttikið í vaktarskipanini á Sjóvinnustýrinum og fingið samsýning fyri hetta somikið leingi og støðugt, at talan er eitt arbeiði og eina løn, sum lýkur treytirnar, sum eru ásettar í kap. 4.11 í vegleiðingini hjá Fíggjarmálaráðnum frá 11.02.2009, og lýkur treytirnar í kap. 3.2 í CIR. nr. 9600 af 06/12/2011 om beregning af løn under betalt fravær frá danska Finansministeriet, sum eru endurgivnar omanfyri.

Umhvørvis- og vinnumálaráðið gevur tí kæraranum viðhald í, at hann eigur at fáa vaktargjald útgaldið fyri ásettu vaktina, sum hann sambært vaktarskipanini átti at hava, meðan hann var sjúkur.

Leggjast skal afturat, at vaktargjaldið fyri vaktina, sum liggur, tá ein gerst sjúkur, merkir ikki, at tað eisini skal gjaldast í feriu. Feriu leggur arbeiðsgevarin til rættis í samráð við starvsfólkini, og tí ber til at taka hædd fyri hesum, tá vaktarskipanin verður lögð til rættis. Einkí krav er um, at vaktarskipanin skal verða lögð fyri eitt ár á gangin.

Ad. 2. Tá kærarin skuldi koma aftur til arbeiðis aftaná sjúkralegu boðaði leiðarin hósdeginn tann 2. apríl honum frá, at leiðarin ætlaði sjálvur at taka hansara vakt, sum skuldi verða í vikuni eftir, tvs. vaktin, sum skuldi byrja mánadagin tann 6. apríl. Leiðarin grundaði avgerðina á, at kærarin skuldi koma lagaliga aftur til arbeiðis aftaná sjúku. Kærarin var ósamdur í hesi avgerð og segði dagin eftir frá, at hann ynskti at hava vaktina sum ætlað, men avgerðin hjá leiðaranum stóð við.

Umhvørvis- og vinnumálaráðið skal vísa á, at tað er rætt at vísa lagaligheit, tá starvsfólk koma aftur aftaná sjúkralegu, men tað hevur eisini týðning, at starvsfólk verða tikin við uppá ráð, tá

avgerðir verða tiknar. Mett verður, at leiðslan í hesum føri átti at tikið til eftirtektar, at starvsfólkið kendi seg fòran fyri at røkja arbeiðið til fulnar, heruppií at fara á vakt sum ætlað eftir vaktarskipanini, tá viðkomandi kom aftur til arbeiðis aftaná sjúkraleguna.

Ad. 3. Sum meginregla viðførir leiðslurætturin, at arbeiðsgevarin hevur rætt til at gera broytingar í setanarviðurskiftunum, heruppií at broyta í arbeiðstíðini hjá starvsfólkum. Soleiðis er eisini við vaktarskipanina á Sjóvinnustýrinum, sum leiðslan hevur rætt til at skipa eftir tørvinum hjá stovninum.

Sambært kap. 9.1.1.1. í Personaleadministrativ vejledning kemur tað at leggja vaktarætlan undir leiðslurætt arbeiðsgevarans, og er tað ikki fevnt av hugtakinum ein fyrisitingarlig avgerð sambært fyrisitingarlógini.

Greitt er tó, at jú meiri inntrívandi broytingar eru fyri einstaka starvsfólkið, jú fleiri viðurskifti eru hjá arbeiðsgevaranum at hava fyrilit fyri, tá broytingar verða gjørdar.

Um broytingarnar eru týðandi, hevur starvsfólkið rætt til at fáa boð um broytingarnar í so góðari tíð, áðrenn tær verða settar í verk, at viðkomandi hevur stundir til at tillaga seg broytingarnar. Alt eftir, hvussu munandi broytingarnar eru, kunnu tær verða settar í verk eftir einum av hesum háttum: Uttan freist, við einari rímuligari freist ella við freist svarandi til uppsagnarfrestina. Er talan um eina broyting, sum er so inntrívandi, at hon skal fráboðast við uppsagnarfrestini, skal hoyring fara fram frammanundan.

Tað er eitt krav innan almenna fyrisiting, at starvsbroytingar skulu vera grundaðar á saklig fyrilit. Sum grundgeving fyri avgerðini at broyta vaktarskipanina á Sjóvinnustýrinum, hevur leiðslan ført fram, at nýggi leiðari skuldi koma inn í uppgávnar á deildini, og at gerast partur í vaktarskipanini var liður í hesum. Í hesum sambandi er vert at leggja til merkis, at undanfarni leiðari á sýnsdeildini eisini hevur verið partur í vaktarskipanini gjøgnum árin. Mett verður, at tað harvið eru sakligar grundir fyri at broyta vaktarskipanina, so leiðarin gerst partur í vaktarskipanini.

Skipaefirlitsmenninir hava sambært setanarbrøvunum eina arbeiðstíð á 39 tímar um vikuna, og eru teir mánaðarløntir. Arbeiðstíðin liggur í útgangsstøði í vanligu skrivstovutíðini hjá stovninum. Vaktarskipanin, sum teir eru partur av, er ikki nevnd í setanarbrævinum, og er luttøka í henni heldur ikki ásett sum eitt treyt í sambandi við setanina. Ein avtala er gjørd við teldupostsamskifti millum Fíggjarmálaráðið og Starvsmannafelagið í 2017 um samsýning fyri luttøku í vaktarskipanini. Í hesi avtalu verður einki sagt um, at ávíst tal av vaktum skulu vera um mánaðin ella um árið, ella reglur um ávísar fráboðanarfrestir í sambandi við skipan av vaktini o.tíl. Í sjálvum sáttmálanum millum Fíggjarmálaráðið og Starvsmannafelagið er í § 20 ásett, at starvsfólk, sum arbeiða í vaktum skulu kenna arbeiðstíðina 3 vikur frammanundan, og broytingar í arbeiðstíðini í mun til ta vanligu skulu fráboðast við í minsta lagi 72 tíma freist.

Á Sjóvinnustýrinum hevur siðvenja verið, at leiðslan leggur vaktarskipanin, og starvsfólkini hava tí vitað við ársbyrjan, hvussu skipanin í útgangsstøði sær út fyri árið. Skipanin hevur ikki verið mannað við fòstum tali av starvsfólkum ár fyri ár, men sambært skjølunum í málinum hevur talið av starvsfólkum í vaktarskipanini verið skiftandi frá einum ári til eitt annað. Gjøgnum árið hava skipaefirlitsmenninir sínámillum skift um vaktir uttanum leiðsluna, tá

ynski hefur verið um það, og tí hava teir ekki gingið heilt konsekvent eftir vaktarskipanini alla tíðina.

Tá nýggi leiðarin á sýnsdeildini byrjaði í starvinum tann 1. febr. 2020 bleiv það tosað opið á sýnsdeildini um, at nýggi leiðarin fór at gerast partur í vaktarskipanini á stovninum. Sambært upplýsingum í málinum varð það fráboðað eftirlitsmonnunum, tá vaktarskipanin fyri 2020 varð send út, at “møguliga verður nýggi deildarleiðarin partur av vaktarplaninum í ár”. Tann 31. mars 2020 varð það fráboðað á einum fundi, at það nú fóru at verða 6 persónar í vaktarskipanini. Tann 1. mai 2020 var nýggja vaktarskipanin send út, har 6 persónar vóru í skipanini, og fekk hon gildi beinanvegin. Harvið broyttist vaktarskipanin formelt frá 1. mai 2020.

Staðfestast kann, at skipaefirlitsmenninir harvið í rímuligari tíð frammanundan hava fingið at vita, at broytingar fóru at henda í vaktarskipanini í inniverandi árinum. Uppáhaldið um, at talan er um eina rímuliga freist, verður stuðlað av, at sjálvur sáttmálin, sum skipaefirlitsmenninir eru settir eftir, í § 20 hevur ásetingar um freistir fyri, nær starvsfólk skulu fáa kunning um eina vaktarskipan og broytingar í arbeiðstíðini. Fráboðanin um broyttu vaktarskipanina á Sjóvinnustýrinum er innanfyri freistirnar í § 20.

Í dóminum U.2007.2574Ø vóru umstøðurnar tær, at leiðslan á Strandfaraskipum Landsins hevði sett í verk broytingar í arbeiðstíðini hjá starvsfólkunum við inntøkumissi sum avleiðing, og við dóminum varð staðfest: *“Selv om overarbejdet således var påregneligt og i øvrigt af betydeligt omfang, findes dette ikke at udgøre sådanne særlige omstændigheder, at mandanterne havde krav på at fortsætte hermed. Ændringerne i vagtplanen kunne således ske uden varsel.”*

U.2007.2574Ø snýr seg um yvirtíð, meðan hetta málið snýr seg um tilkallivakt, men hóast það er dómurin viðkomandi. Í málinum vóru krøv sett fram, sum fyri einstøku starvsfólkini lógu millum 2.800 kr. og góðar 20.000 kr., ið svaraði til tað, ið starvsfólkini vildu fingið, um fráboðað varð við teirri freist, ið er galdandi sambært sáttmálanum. Í málinum var tað fyri nøkur av starvsfólkunum talan um størri upphæddir enn í hesum málinum á Sjóvinnustýrinum. Hóast hetta var tað í dóminum staðfest, at vaktarskipanin kundi broytast uttan fráboðanarfreist.

Umhvørvis- og vinnumálaráðið metir, at tað kann staðfestast, at tað liggur í leiðslurættinum hjá arbeiðsgevaranum at skipa vaktirnar og broyta í vaktarskipani á arbeiðsplássinum. Sakligar grundir vóru fyri at broyta í vaktarskipanini á Sjóvinnustýrinum, og broytingarnar vórðu fráboðaðar við einari rímuligari freist. Skipaefirlitsmenninir hava ikki krav uppá eina fráboðanarfreist, ið svarar til uppsagnarfreistina hjá tí einstaka. Hetta er grundað á, at talan ikki er um broytingar í arbeiðstíðini ella lønini, sum skipaefirlitsmenninir hava krav uppá sambært setanarbrævinum, og grundað á, at tað í U.2007.2574Ø verður staðfest, at arbeiðsgevari kann gera broytingar í einari vaktarskipan við ávísari niðurgongd í inntøku, ið mun til, hvat væntað varð, uttan eina fráboðanarfreist frammanundan. Niðurstøðan verður eisini stuðlað av, at sáttmálin í § 20 hevur ásetingar um freistir fyri skipan av vaktum og broytingum í hesum, sum eru styttri enn tær freistir, sum leiðslan á Sjóvinnustýrinum hevur brúkt í hesum málinum. Umhvørvis- og vinnumálaráðið metir tí ikki, at grundarlag er fyri at geva kæraranum viðhald hesum viðvíkjandi.

Avgerðin er endalig innan fyrisitingina, men kann leggjast fyri dómstólarnar.

Vinarliga

Anna Borg Dahl
ráðgevi